

PARADRŽAVA

PREDAVANJE PRI SVETU ZA PRIHODNOST SLOVENIJE V EVROPI

15. november 2003. Prisostvovala sta tudi predsednik dr. Janez Drnovšek in njegov predhodnik Milan Kučan

PROF. DR. JANEZ JUHANT

Že sama udeležba na tem srečanju je zame etični problem. Teško je govoriti o etiki, o vrednotah v družbi, kjer se ve, da se vrednote ne upoštevajo, a se delamo, kakor da veljajo. Že Aristotel je vedel, da etika lahko uspeva v polisu, se pravi, če je skladna s politikom. Sodobni judovski mislec Margalit Avishai to imenuje politiko dostojanstva oz. družbo dostojanstva (*decent society*), s čemer hoče preprosto povedati, da država ne sme poniževati državljanov. In ravno to se pri nas dogaja. Še večji problem je, da politiki o tem sploh ne govorijo. Tudi od vas, spoštovani predsednik, nisimo slišali, da bi zavzeli stališče do teh problemov. Mogoče je dvoje: 1. Da o tem nočete govoriti. Če bi bilo tako, potem je vsak pogovor v tem gremiju odveč. 2. Da ne vidite smisla govoriti o tem, ker menite, da se ne bo ničesar spremenilo. V tem primeru bi bila vaša beseda še kako na mestu, saj bi imeli vsi, ki jih potenje te države ponižujejo in žalijo v njihovem človeškem in državljanskem dostojanstvu, svojega glasnika. Tako nimajo nikogar. Malo jih imajo tudi v drugih ustanovah, pri raznih varuhih in celo v sodstvu. Ker se pri nas večina dela, kakor da je vse v redu, in se postavljajo zgolj verbalne dileme, s katerimi bi prikrili prave - to v marsičem velja tudi za uvodničarje teh srečanj - ne verjamem v smiselnost teh pogovorov. Ker nimam druge možnosti, prihajam sem, da vam in vsem ostalim udeležencem to povem. Ti pogovori so, kakor sem zapisal v današnji izdaji MAGA le besedičenje, če ne poimenujemo na ustreznih mestih, tj. v politiki, v znanosti, v kulturi, v šolstvu stvari s pravimi imeni. Bistvo vseh teh problemov je v vzdrževanju moči vzporedne, tajne oblasti, zaradi katere se vzorci totalitarnosti in njena metodika podaljšujejo. V tem smislu je prepričljivo delo Hannah Arendt Izvori totalitarizma. Ti vzorci namreč kljub formalni demokraciji podaljšujejo laž, prevaro, nespoštovanje lastnine, arogantnost oblastnikov itd. Kakor sem dejal že na posvetu o civilni družbi, je glavni problem v tem, da je naša celotna družba pod nadzorom udbe, ki jo simbolizira Zdenko Roter in njegovi sodelavci v Centru za raziskavo javnega mnenja, ki je serviser za nadaljevanje preoblikovane vladavine iz preteklosti. To je tudi glavni vzrok korupcije in drugih anomalij v tej družbi. Kako npr. vrednotiti, da bivši udbovec dobi odlikovanje Republike Slovenije, je še dodaten etični problem.

V določene državne in paradržavne, gospodarske, medijske in druge pomembne vitalne funkcije lahko pridejo le preizkušeni ljudje. Znano je, kako se po teh scenarijih v medijih promovira popolnoma neetične ljudi in ubija druge (npr. Barbara Brezigar, ki bi glede na svoj etični kapital sodila na ta posvet), kako mnogi v medije sploh nimajo vstopa ali pa le pod določenimi pogoji.

Konkretno: Najbolj eklatanten primer tega je zakon o med- in povojnih grobiščih, ki prvič zabrisuje resnični problem in okvir vsega, se pravi revolucijo, in drugič s tem žrtv komunističnega nasilja še bolj otežkoča identifikacijo pomor-

jenih. To je dvojni umor, kakor je zapisal Janez Markeš. In kje so bili ob sprejemu zakona tisti, ki imajo vpliv in zveze in danes govorijo, da bi to moralo biti drugače?

Dalje: MSZŠ je izvedlo razpis koncesije za raziskovalne programe. Veliko truda je bilo vložene in dobili smo nekaj dobrih programov. Še v samem postopku zdaj ocenjevalni gremiji iščejo načine, kako bi zmanjšali težo določenim programom, da bi ohranili tudi manj kvalitetne. Na drugi strani pa imajo nekateri vnaprej zagotovljen davkoplačevalski denar.

Dalje npr. poslanec LDS Anderlič na televiziji v zvezi z lovskim zakonom govori o različnosti lastnine. To naj bi se razumelo kakor da je lastnina nekaterih od vseh, seveda pa Bog ne daj, da bi kdo posegal v lastnino drugih. Skratka za ugotavljanje osnovnega aksioma, da je lastnina povsod pač lastnina je potrebno porabiti pol ure sprenevedanja na TV.

V podjetjih nastajajo konflikti, ker na vodilna mesta prihajajo ljudje, ki imajo praviloma nalogo izpeljati politične posle. Zaposleni so postavljeni pred dejstvo in nihče jih ne vpraša, kako se bo delalo, ker je delovanje naravnano v glavnem v hitro prodajo in pobiranje premij.

Marsikatero posle prevzemajo pri nas ljudje sumljive preteklosti, država ne reagira.

To je le nekaj primerov, ki kažejo, zakaj so ljudje malodušni, zakaj ne verjamejo vladajočim oz. se nimajo na koga zanesti. Ker to organizirano delovanje služi kot pretveza za izpeljavo tranzicijskih načrtov, se tudi javno podpira ta negativen image. Zato tudi tako imenovane protikorupcijske in sanacijske posle prevzemajo ljudje, ki so bili že sami vpleteni „v afere“ - da bi omenjena tiha in prikrita strategija ne doživela kakih neljubih presenečenj; z drugimi besedami, da se ti „posli“ speljejo do konca. To je seveda vzrok zamorjenosti in brezperspektivnosti v naši družbi, ker je malokdo pripravljen vsaj opozoriti na te anomalije, kaj še da bi jim spremenil smer. Tudi to sooblikuje samomorilsko naravnost Slovencev.

Te stvari je torej treba povedati predvsem zaradi tistih, ki v taki državi ne morejo verjeti v vrednote. Še bolj je treba - in tema našega pogovora je prihodnost Slovenije - to povedati tudi zaradi prihodnjih rodov.

Sam nimam otrok. Čudno se mi zdi, če tisti, ki jih imajo, velikokrat delajo tako, kakor, da jim ni mar, v kakšno prihodnost rastejo. Kajti če bi jim bilo to mar, bi se zamislili v stanje, v katerem se nahajamo, in ne bi soglašali ali celo podpirali odločitve, ki omogočajo družbeno klimo, v kateri se mladi počutijo utesnjene in brez perspektive. Eni so presiti in nesposobni za kakršne koli napore, drugi se čutijo odrinjeni in ne morejo uresničevati svojih študijskih in poklicnih ambicij, ker jim že šola in univerza zapirata obzorja z ideologijo, ko pa stopijo na poklicno pot se jim pokažejo anomalije te družbe v vsej svoji protislovnosti.

Janez Svetina je porajajoči Sloveniji napisal delo Slovenska šola za novo tisoč-

Vatikanski sporazum

Ustavno sodišče je na seji 19. novembra odločilo glede skladnosti sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih. Po mnenju ustavnega sodišča, ki je bilo sprejeto soglasno, prvi člen t.i. vatikanskega sporazuma ni v neskladju z načelom suverenosti iz slovenske ustave in z načelom ločenosti države in verskih skupnosti. Iz obrazložitve mnenja ustavnega sodišča izhaja, da bo Katoliška cerkev pri delovanju v Sloveniji upoštevala njen pravni red.

RAZLAGA USTAVNEGA SODIŠČA

Po mnenju ustavnega sodišča prvi člen sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih, po katerem strani potrjujeta načelo, da sta država in Katoliška cerkev, vsaka v svoji ureditvi, neodvisni in samostojni, in po katerem deluje Katoliška cerkev v Sloveniji svobodno po kanonskem pravu, v skladu s pravnim redom Republike Slovenije, ni v neskladju z ustavo.

Državni organi bodo morali pri izvrševanju sporazuma upoštevati vsebino določb sporazuma, kakršno je z razlago določilo ustavno sodišče, še piše v mnenju ustavnega sodišča.

Vatikanski sporazum pravno-formalno potrjuje odnose med Katoliško cerkvijo, kanonskim pravom in pravnim redom Slovenije, ki že veljajo. Sporazum sta Slovenija in Vatikan podpisala 14. decembra 2001, nato pa ga je vlada, da bi odpravila dvome o skladnosti sporazuma z ustavo, 24. januarja 2002 poslala v presojo ustavnemu sodišču. To je vlado 19. marca 2002 pozvalo, naj vlogo dopolni tudi z utemeljitvami tistih, ki imajo pomisleke k sporazumu. 19. aprila lani so tako trije ministri ZLSD ustavnemu sodišču vročili stališče manjšine v vladi o ustavnosti sporazuma.

ODMEVI

Premier Anton Rop je izrazil zadovoljstvo ob objavljeni odločitvi ustavnega sodišča, upa pa tudi, da

bo sporazum zdaj kmalu ratificiran v državnem zboru. Premier je še izrazil prepričanje, da bo vatikanski sporazum pripomogel k boljšim odnosom z katoliško cerkvijo v Sloveniji.

Večina parlamentarnih strank je izrazila zadovoljstvo ob odločitvi ustavnega sodišča, da je vatikanski sporazum skladen z ustavo, le v Jelinčičevi SNS so prepričani, da je sporazum protustaven. V ZLSD pa menijo, da je odločitev ustavnega sodišča upravičila njihove dvome o skladnosti vatikanskega sporazuma z ustavo. V ZLSD se še niso odločili, ali bodo v državnem zboru glasovali za ratifikacijo Vatikanskega sporazuma.. Po besedah vodje poslanske skupine (PS) ZLSD Mirana Potrča bodo ratifikacijo predvidoma podprli, če bo Katoliška cerkev podprla takšno interpretacijo ustavnega sodišča.

V LDS so bili mnenja, da je pametno pred ratifikacijo vatikanskega sporazuma dobiti mnenje ustavnega sodišča, da se odstranijo vsi možni dvomi o ustavnosti sporazuma.

Predsednik NSi Andrej Bajuk je izrazil upanje, da bo ugotovitev ustavnega sodišča korak k normalnosti v državi. Kot je poudaril, je imel možnost živeti v državah, kjer je tudi obstajala ločitev cerkve od države, a so bili zmožni najti določene sporazume, tako za običevanje kot za sodelovanje.

Karkšna koli drugačna

odločitev ustavnega sodišča bi bila zelo čudna, saj slovenska ustava vendarle ni tako zelo drugačna od evropskih demokratičnih ustav, je dejal vodja poslanske skupine SDS France Cukjati. Izrazil je še začudenje, da je ustavno sodišče potrebovalo skoraj dve leti, da je oblikovalo svoje mnenje.

Ministrstvo za zunanje zadeve upa, da bo državni zbor po pozitivni odločitvi ustavnega sodišča, do katere je prišlo po skoraj dveh letih premisleku, sporazum med Slovenijo in Vatikanom čim prej ratificiral.

IZJAVE CERKVE

Člani Slovenske škofovske konference so se seznanili s sporazumom, a so dejali v javni izjavi:

Da Slovenska škofovska konferenca ni pristojna za podajanje meritornih izjav.. Za tovrstne izjave je pristojen Sveti sedež oziroma njegovo diplomatsko predstavništvo v Republiki Sloveniji, ki je Apostolska nunciatura. Slovenska škofovska konferenca se bo do nadaljnjega oziroma dokler svoje izjave ne bo podal Sveti sedež, vzdržala komentarjev, ki zadevajo Mnenje Ustavnega sodišča Republike Slovenije oziroma Sporazum.

„Dokler nimamo izjave Svetega sedeža, si jaz ne bi dovolil dati kakršnekoli izjave, ker nimam pravice govoriti v imenu drugega,“ je dejal nadškof Rode.

Dvostranski pogovori s Hrvaško

Predsednik Hrvaške demokratske skupnosti (HDZ) Ivo Sanader je na novinarski konferenci v Zagrebu po nedeljskih parlamentarnih volitvah, na katerih kaže na zmago njegove stranke, dejal, da bodo slovenski vladi ponudili odprte dvostranske pogovore in na ta način skušali rešiti nerešena odprta vprašanja. „Če na ta način ne bomo prišli do rešitve, nam ostane mednarodna arbitraža kot civiliziran način reševanja sporov, pri čemur bi se morali obe strani obvezati k spoštovanju njenih ugotovitev,“ je na vprašanje, kako bo nova hrvaška vlada, v kolikor bo dobil mandat za njeno sestavo, reševala odprta hrvaško-slovenska vprašanja, odgovoril Sanader.

Kot je dodal, je Slovenija prijateljska država, s katero je bila Hrvaška že v času nekdanje Jugoslavije v tesnih odnosih. Sanader upa, da bo tako tudi v bodoče v združeni Evropi.

GLEJ...

ZA VARNEJŠE ŽIVLJENJE	2	ŠOLSKI IZLET V GLEW	4
DR. TINE DEBELJAK DOBIL SPOMENIK	3	BENEŠKA KONFERENCA.....	4
		KNJIGA O PAPEŽU	6

DR. TINE DEBELJAK JE DOBIL SPOMENIK

Torek 25. novembra bi lahko razglasili za narodni praznik. Na ta dan je bila krivica zamolčanja, oklevetanja, izbrisanja, ignoriranja do njenih samih korenin izruvana, na njeno mesto pa je bila vsajena mladika sožitja, ki je lahko vzor neštetim podobnim primerom. Ta dan se je namreč občina Škofja Loka poklonila spominu literarnega zgodovinarja, pesnika in prevajalca dr. Tineta Debeljaka, enemu svojih najminenitnejših sinov. In poklonila se mu je z vsem sijajem, ki ga je premogla. K sodelovanju je povabila tudi številne ustanove, s katerimi je dr. Debeljak sodeloval ali pa zbirajo in preučujejo njegova dela.

Slavnost je bila zasnovana zelo na široko. Prav tako na široko so bila razposlana elegantna vabila v slovenščini, španščini in angleščini na mnoge ustanove in pisateljska društva, pa na vsa veleposlaništva držav, s katerimi narodi je bil dr. Debeljak povezan, in mnogim posameznikom po širni Sloveniji.

Ob 16. je bil uradni začetek slovesnosti v Okroglem stolpu na škofjeloškem gradu. V njem je mag. Rozina Švent iz Narodne in univerzitetne knjižnice predstavila razstavo slavljenčevih del z naslovom **Sem senca zapuščena**. Sestavljena je iz treh delov: življenje in delo v Sloveniji, v Argentini ter profesorski ceh in nastanek loškega Muzejskega društva. Poleg NUKa so pri razstavi sodelovali še Občina Škofja Loka, Loški muzej, Muzejsko društvo Škofja Loka in Zgodovinski arhiv Ljubljana, enota Škofja Loka. Pri predstavitvi je baritonist Ivan Aršek ob spremljavi Ivana Vombergarja zapel dve pesmi Carlosa Guastavina (El Sampedrino in Ceibo suiñandí), slovensko narodno Slovenec sem in Domača pesem.

Če napišem, da je bil stolp natrpan in je bila predstava tudi zasedena, me lahko, kdor pozna prostor, obdolži, da zavajam bralce. Ne moremo torej napisati, da je bila pri razstavi množica. Že popolnoma druga slika pa se je pojavila v cerkvi

sv. Jakoba. Kljub delavniku je bila polno zasedena (in ni majhna!) in s tem je slovesnost začela dobivati obraz množičnostnega obiska. V spremstvu številnih ministrantov je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode somaševal z domačim župnikom dr. Jožetom Miklavčičem, z župnikom pri sv. Juriju v Stari Loki msgr. Alojzijem Snojem, kapucinom dr. Metodom Benedikom, univ. prof. dr. Marjanom Smolikom in svojim osebnim tajnikom. Liturgija besede je bila izbrana prav za to priliko, saj smo berilo poslušali iz Jeremijeve knjige v babilonskem izgnanstvu, v evangeliju pa priliko o talentih. V pridigi je nadškof Rode obe navezal na življenje in delo dr. Debeljaka, se ga spomnil kot Škofjeločana, književnika in javnega delavca v Argentini. Med mašo je prepeval Akademski pevski zbor sv. Cecilije iz Ljubljane s pevovodjo Ivanom Vombergarjem. Berilo je bral Jure Svoltjšak, pomočnik loškega župana in ki je izvedel vso slavnost.

Zatem smo se v sprevedu preselili na Šolsko ulico, v Alejo pomembnih Ločanov. (Varnostniki so kar prekinili promet čez glavno ulico, toliko nas je bilo. Spomin me je popeljal v kako nedeljsko jutro po Floridi od trga San Martin proti katedrali...) Tu so že dobili svoje spominsko

Prisotni od leve: dr. Andrej Bajuk z ženo Kati, Jožejka Debeljak Žakelj, dr. Jože Bernik, L. Sušnik (predsednik Državnega sveta-senata), župan Igor Draksler, dr. Franc Rode

obeležje kipar Tone Logonder, slikar Ive Šubic, k geografu Francu Planini in zgodovinarju Pavlu Blazniku pa je bil postavljen še naš dr. Tine in tako dopolnil triperesno deteljico Podnuncev, ki je v Škofji Loki marsikaj izvedla.

Prizor je bil nenavaden, neobičajen, saj je ob slovenski zastavi in občinski vihrala tudi argentinska! Saj je bilo prisotnih veliko rojakov, ki so se zadnje čase preselili v Slovenijo iz Argentine. Za začetek je Mestni pihalni orkester Škofja Loka z dirigentom Ivom Guličem zaigral poleg slovenske himne tudi uverturo v argentinsko Oíd, mortales... Ne pozabno!

Sledile so pozdravne besede župana občine Škofja Loka Igorja Drakslerja in govor Andraža Steguja (direktorja Goričane, Tovarna papirja Medvode d.d., ki je finančno omogočila spomenik in to slovesnost - je vnuk družinskega prijatelja Debeljakov in begunca dr. Vojske). Slednji je tudi povedal, zakaj so sklenili podpreti to slavlje: ker se je tudi podjetje rodilo v Škofji

Loki, kjer se je prvi papir v vasi Papirnica začel delati pred več kot 260 leti.

Slavnostni govornik je bil pisatelj Zorko Simčič. Človek bi rekel, da se mu leta ne poznajo. Vidimo ga z isto energijo, zagonom, poletom kot pred - ne vem, koliko bi rekel... kot pred petdesetimi leti! In z vsako mislijo, z vsako besedo je postavljaj piko na i. „Škofja Loka je postavila obeležje dr. Tinetu Debeljaku, ki je bival in hodil sredi teh starih ulic in hiš, sredi teh nikoli pozabljenih hribov in dolin. Škofja Loka pa s tem dejanjem postavlja spomenik tudi sama sebi, mestu, ki se zaveda, da brez spoštovanja svojih velikih umsko in čustveno zdravih sinov ni poti v prihodnost. Tak spomenik je še en trden kamen, vgrajen v duhovno obzidje mesta, ene od trdnjav slovenstva. Ali smo res bolešni črnogledci, če mislimo, da časi, ki prihajajo, ne bodo časi za mehkužneže? To bodo nevarni časi, a tudi časi čudovitih novih izzivov. Tem časom pa bodo mlajše generacije kos samo, če bodo v sebi čutile sile velikih prednikov junakov. Za junake je pa že od nekdaj rečeno, da dobivajo navdih samo iz kreposti svojih prednikov.“

In končno je padlo zagrinjalo z občinskimi barvami. Predstavniki družine (nečak in predlagatelj spominskega obeležja Janez Debeljak, hčerka Jožejka Debeljak Žakelj in vnuk Ivan Vombergar), župan Igor Draksler, direktor

Slavnostni govornik Zorko Simčič

Andraž Stegu ter kipar Metod Ferlic so odkrili obeležje. Na podstavku iz škofjeloškega konglomerata iz Kamnitnika, ki ga je dr. Tine kot otrok preplezaval, stoji glava - pa to je on!!! Res, kipar Ferlic je iz fotografij (saj ga osebno ni poznal) verno prestavil njegove poteze v bronu, ki ga je še teniral v rjavkasto barvo.

Na domačem kamnitem podstavku pa je vdelan tudi kos - solza - črnega apnenca iz njegovega Črnega Kamnitnika v Argentini - iz olavarijske Lome Negre. Naj vam še malo opišem portret dr. Debeljaka: umetnik je popolnoma zadel telesne poteze, stilizirana očala so ga še bolj približala v spominu, in karakteristična baretko dopolnjuje vso sliko.

Po blagoslovitvi obeležja (dr. Rode), je v imenu družine spregovorila ga. Jožejka. Dodala je še nekatere lastne spomine in se zahvalila vsem, ki so organizirali in sodelovali pri slavlju.

Akademski zbor sv. Cecilije iz Ljubljane je dopolnjeval in izpopolnjeval vso prireditev s svojim petjem. Po Triglav, moj dom je zapel še Cañaverl in himno Slovenska smo mladina (besedilo je dr. Tineta Debeljaka).

V Aleji se je ta del končal. Vsak si je želel ogledati kip

Pred odkritjem, od leve: nečak Janez Debeljak, Jure Svoltjšak, vnuk Ivan Vombergar in hči Jožejka Debeljak Žakelj ter župan Igor Draksler

od blizu in s tem oživiljal spomine na dr. Tineta. Tudi fotografi in televizija so se razbohotili po prostoru ter slikali in filmali razne osebnosti, ki so prišle na slovesnost.

Pa že je bilo treba pohiteti v Galerijo Franca Miheliča v Kašči. Spet so visele vse tri zastave, to pot argentinska na privilegiranem srednjem mestu. Tu je bila predstavitev knjige Črni Kamnitnik - Loma Negra, izbor črtic, pesmi in pisem daljnji družini. Lepa, ganljiva, ljubeznjiva. Poglavje zase so tudi izvrstne fotografije družine, pa Lome Negre in raznih neverjetnih tihožitij iz pampe, ki jih je v črnobeli tehniki poslikal in priredil Marko Vombergar, ki je knjigo tudi uredil. Knjigo je predstavil v imenu založbe Družina Jože Zadravec, uvodne besede je prebral predsednik Muzejskega društva Alojzij Florjančič, dr. Denis Poniž (napisal je komentar h knjigi) pa je spregovoril še nekaj besed z njemu značilnim polemičnim načinom. Njegovo mnenje je, da nista ne občina ne donator poklicana, da postavi obeležje dr. Tinetu Debeljaku; to bi morala narediti država, saj so zasluge dr. Debeljaka daleč presegle občinske meje. In kot krona še citat iz njegovega komentarja: „Lepote ni mogoče uničiti, resnice ni mogoče zamolčati, vere ni mogoče zatajiti“.

Hči Jožejka Debeljak Žakelj se zahvaljuje Škofji Loki

Marko Vombergar je ta večer sodeloval še na dva načina: nekaj slik iz knjige je krasilo stene galerije, njegov brat Ivan pa je prebral njegovo pismo za to priložnost.

Tudi tu je pesem imela svoje mesto. Basbaritonist Marko Fink je zapel Baragovo molitev pred smrtjo iz oratorija Irenej Friderik Baraga (besedilo je spet dr. Tineta Debeljaka), samospjev Mesec v izbi in v duetu z Ivanom Arškom Guastavinovo Pueblito, mi pueblo.

Marko Fink in Ivan Vombergar

S tem je pomočnik župana za družbene dejavnosti Jure Svoltjšak, ki je vodil tako vso pripravo in izvedbo slovesnosti kot slovesnost samo, zaključil obširni program. Bilo je res slovesno, ganljivo in pristrčno. Obiskovalcem iz Argentine pa bo Škofja Loka tudi nujna postaja, da si ogledajo izvrstno podobo dr. Debeljaka v Aleji priznanih Ločanov.

GB

Naslovna stran knjige Črni Kamnitnik-Loma Negra Fotografije, ureditev in oprema Marko Vombergar

Tine Debeljak

SLOVENC V ARGENTINI

Naj sonce sije ali dežek gre, na izletu se razveseli srce!

Slovenske otroke v Argentini čaka proti koncu leta najljubši šolski dan - skupni izlet na pristavo lazaristov v Glewu. Letos smo ga morali prestaviti zaradi slabega vremena, a je tudi v soboto, 8. novembra precej „rosilo“ na nas!

Ker so naše šole ne le slovenske, ampak tudi krščanske, smo se najprej Bogu zahvalili za darove, ki jih dan na dan prejemamo, in se mu priporočili pri maši, ki jo je daroval Janez Cerar CM z njemu naravno prijaznostjo. Ob koncu maše se je duhovnik zahvalil učiteljem za požrtvovalno delo v prid naših otrok in jih prosil, naj vztrajajo tudi naprej.

Šolska referentka Zedinjene Slovenije Ani Klemen je predala besedo prof. Karlu Grozniku, ki je napovedal lahkoatletski turnir. Seveda smo si prej napolnili želodčke, da bi imeli dovolj energije. S pomočjo profesorjev Veronike Berčič, Andreje Lipušček in Nadje Samsa se je začela borba za prva mesta v raznih panogah. Izidi so bili sledeči:

TEKME V TEKU

Vrtec - I. razred: 1) Lucijana Trpin; 2) Leila Erjavec; 3) Andreja Kociman; 4) Matej Urbančič; 5) Martin Pregelj.

II, II in IV razred: **Deklice:** 1) Urbančič Cecilija; 2) Grohar Cecilija; 3) Rant Tatjana; 4) Oblak Valerija; 5) Smole Djana. **Dečki:** 1) Vombergar Andrej; 2) Kociman

Beneška konferenca o Jadranu

Na beneškem otočku San Giorgio Maggiore se je zaključila dvodnevna ministrska konferenca o trajnostnem razvoju ribištva v Sredozemlju, ki jo organizirata Evropska komisija in italijansko predsedstvo EU. Na srečanju, ki se ga udeležujejo predstavniki 31 sredozemskih držav, so sprejeli deklaracijo, v kateri so potrdili opredelitev za skupno delovanje za razvoj odgovornega ribištva in ekološko zaščito Sredozemlja, med drugim z ustanavljanjem ribiških zaščitnih con. Na konferenci je nastopil tudi slovenski kmetijski minister Franc But, ki se je zavzel za multilateralni pristop in skupen dogovor pri urejanju vprašanj ribolova in zaščite okolja.

Tudi vodja hrvaške de-

legacije, namestnik zunanje-ga ministra Ivan Šimonovič, je v pogovoru z novinarji dejal, da se Zagreb zavzema za pripravo posebnega srečanja predstavnikov jadranskih držav, na katerem bi se dogovorili o tem, kako zaščititi skupno dobro. Po njegovi oceni je sicer hrvaško razglasitev ERC precej enostavno zagovarjati, saj bodo imele koristi od širjenja zaščite okolja in trajnostnega ribolova vse jadranske države, ne le Hrvaška.

Evropski komisar za kmetijstvo in ribištvo Franz Fischler pa je v torkovem govoru na konferenci poudaril, da enostranska dejanja na tem področju „pošiljajo napačne signale in

Nad. na 6. str.

Damijan; 3) Grohar Aleš; 4) Gorše Matjaž; 5) Trpin Maksi; 6) Smole Pavel.

V in VI razred: **Deklice:** 1) Puntar Mikaela; 2) Marolt Zofija; 3) Podržaj Kati; 4) Fekonja Milena; 5) Malovrh Tatjana. **Dečki:** 1) Mavrič Matija; 2) Puntar Niko; 3) Oblak Matjaž; 4) Medvešček Matija; 5) Kržišnik Andrej; 6) Smole Martin.

VII in VIII razred: **Deklice:** 1) Marinčič Lučka; 2) Ferreyra Ayelén; 3) Ahčin Karina; 4) Šenk Karolina; 5) Ferreyra Romina; 6) Boštjančič Zofija. **Dečki:** 1) Šmalc Aleš; 2) Jakoš Maksi; 3) Kokalj Gabrijel; 4) Re Damijan; 5) Podržaj Tomi; 6) Kociman Martin.

METANJE KROGLE

Vrtec: 1) Matej Urbančič in Andrej Mokorel; 2) Marija Pavla Mehle.

I. razred: 1) Martin Pregelj; 2) Marija Brula; 3) Marjan Resnik.

SKOK V DALJINO

Vrtec: 1) Koprivnikar Ali; Urbančič Matej; 3) Hes Brandon.

I. razred: 1) Trpin Lucijana; 2) Jakoš Viki; 3) Rozman Evgi in Ravnik Luka.

II. razred: 1) Marolt Martin; 2) Mavrič Dominika; 3) Cukjati Andrej.

III. razred: 1) Malalan Niko; 2) Trpin Maksi; 3) Smole Tatjana, Smole Pavel in Grohar Aleš.

IV. razred: 1) Vombergar Andrej; 2) Maček Tomaž; 3) Rožanec Matjaž.

Seveda so se otroci pomerili tudi v igri „Med dvema ognjema“, ter v nogometu, dokler jih ni pregnal dež.

Naj bo tako ali tako, lepo smo preživeli dan, saj je sonce sijalo v naših srcih, ker smo pridobili mnogo prijateljev.

Bog plačaj vsem, ki so omogočili ta dobro organiziran in težko pričakovan dan!

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V krajevnih domovih so bile svete ure na prvi petek. V soboto, 8. novembra je bil skupni izlet vseh slovenskih ljudskih šol iz Buenos Airesa in okolice v mesto Glew. Isti dan zvečer je Slovenska kulturna akcija priredila večer o jezuitu in umetniku patru Marku Rupniku. Predaval je arh. Ivan Kogovšek. Ilustriral je z diapozitivi in odlomki videa.

V nedeljo, 9. novembra je bil 51. skupni mladinski dan v Našem domu v San Justu, z geslom: „V razlikah se združiti...“. Spored je bil sv. maša, dviganje zastav, tekmovanja, kulturni program in prosta zabava.

Isti dan dopoldne je bilo srečanje rojakov iz taborišča Trani. Maša je bila darovana za pok. župnika Staneta Skvarča.

V četrtek, 13. novembra je Zveza slovenskih mater in žena imel svoj 37. redni občni zbor. Vodila ga je predsednica Pavlina Dobovšek. Po poročilih članic izvršnega odbora in zastopnic krajevnih odsekov je sledil razgovor z diplomiranim časnikiarjem Tonetom Mizeritom pod naslovom: „Kam gre Argentina?“

V petek, 14. novembra je bil redni občni zbor društva Počitniškega doma dr. Rudolfa Hanželiča.

V soboto, 15. novembra je bila zaključna prireditev Srednješolskega tečaja RMB v Slovenski hiši. Najprej je bila razdelitev spričeval, nato sveta maša in sklepna prireditev.

SLOVENSKE JEDI

Advent in božič

Že smo v adventu in v pripravljaju na božične praznike. Poleg duhovnega doživljanja teh tednov smo nekdaj v naših kuhinjah tudi že mislili na jedi, ki so značilne za te dneve. Res je, da je v istem času v Argentini huda vročina in gospodinje nismo rade v kuhinji - morda pa včasih le najdemo možnost, da sežemo po slovenskih receptih, ki so tipični za božič.

Marija Eiletz nam je iz Bariloč poslala nekaj takšnih, saj poleg slovenske potice na naših mizah ni smelo manjkati drobnega peciva.

BOŽIČNO PECIVO MARIJE EILETZ

MEDENI PIŠKOTI

1 kg moke, 300 gr masla, 200 gr sladkorja, 1/4 l medu, 3 jajca, 3 žličke sode bikarbone, cimet in klinčki.

Iz teh sestavin naredim testo, ki naj počiva čez noč. Drugi dan izrežem različne oblike, katere polagam na namazan pekač (peci v srednji vroči pečici). Hladne polijem z različnimi polivi in jih vnučke okrasijo z različnimi kroglicami in drugim. Sama pa naredim smrečice, srčke, zvezdice, zvončke, itd.

MEDENE KROGLICE

500 gr. moke, žlička sode bikarbone, 150 gr medu, 150 gr sladkorja v prahu, 300 gr masla, 2 jajci, konica noža zmlatih nageljevih žbic in cimet.

Vse sestavine damo v skledo in dobro ugnemo. Testo naj počiva vsaj pol ure. Nato oblikujemo kroglice in jih položimo na namazano pekačo. Pečemo pri 180 ° C. Še tople povaljamo v stepenem beljaku in sladkornem prahu.

MEDENJAKI

600 gr moke, 100 gr masla, 240 gr medu, 240 gr sladkorja, 2 jajci in 2 rumenjaka, 2 žlički sode bikarbone, 1 žlička cimeta in 1 žlička zmlatih klinčkov.

Vse dobro zmešaj v skledi, šele na koncu dodaš moko in na deski zgneteš testo, ki naj počiva vsaj 1 uro. Nato ga razvaljaš na dobro pomokani deski in izrežeš oblike. Naložimo jih na dobro namazano pekačo in pečemo pri 180 ° C.

V nedeljo, 16. novembra je v Našem domu San Justo bilo predavanje jezuita p. Saenza o temi: „Antonio Gramsci in kulturna revolucija.“

Isto nedeljo je Društvo slovenskih upokojencev praznovalo 5. obletnico ustanovitve. Prireditev je bila v Našem domu v San Justo.

V četrtek, 20. novembra je Sanmartinska zveza ženami imela svoj redni sestanek v Slovenskem domu San Martin. Vodila ga je predsednica Ančka Podržaj.

V petek, 21. novembra je bila seja Medorganizacijskega sveta v Hladnikovem domu v Lanusu. Vodil jo je predsednik Zedinjene Slovenije, Lojze Rezelj.

V soboto, 22. novembra, je bilo žrebanje v Našem domu v San Justu.

V nedeljo, 23. novembra je bilo v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj praznovanje Kristusa Kralja. Pričelo se je s sveto mašo in nagovorom patra dr. Alojzija Kukovice DJ. Sledil je nagovor dr. Jureta Rodeta ob 50. obletnici smrti prelata dr. Alojzija Odarja.

Isto nedeljo dopoldne je bil zaključek Slomškove šole v Ramos Mejiji.

V četrtek, 27. novembra so žene iz Ramos Mejije priredile obisk Kongresne palače in Puerta Madero. Vodila jih je Pavla Kovač Škraba.

V soboto, 29. novembra zvečer, je Rožmanova šola v San Martinu imela sklepno prireditev z igro „Pavliha noče v šolo“ v režiji Diane Truden.

Isti večer je bila v Slomškovem domu v Ramos Mejiji igra „Kirkinčo Tinčo“ v priredbi Slomškove šole.

Prav tako isto soboto je Balantičeva šola v San Justu zaključila šolsko leto. Po nastopu otrok in razdelitvi spričeval je prišel sv. Miklavž.

V nedeljo, 30. novembra je bil zaključek Prešernove šole na Pristavi. Nato je prišel sv. Miklavž.

Isto nedeljo je bil v Slovenski vasi tradicionalni malgaški asado.

Društvo Zedinjena Slovenija pripravlja otroško počitniško kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Izdalo je tudi podporni bon „rifo“ z lepimi dobitki.

Slovenski dom San Martin pripravi vsak petek prijateljske večerje.

Odbornice Zveze slovenskih mater in žena redno vršijo svoje dobrodelno delo med našimi rojaki. O njenem delovanju so rojakom na razpolago poročila arh. Lučke Jereb Oblak in sicer na internetnem naslovu www.slo.org.ar/zveza.html

D-ova za tisk. ref. Zedinjene Slovenije

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA V NOVEMBRU

Inflacija v novembru je znašala 0,3 odstotka. Za toliko so se namreč zvišale cene življenjskih potrebščin v primerjavi z oktobrom. Cene življenjskih potrebščin so se novembra glede na lanski december zvišale za 4,5 odstotka, v primerjavi z enakim mesecem lani pa za 5,1 odstotka.

AVSENIKI SO PRAZNOVALI

Narodnozabavni ansambel bratov Avsenik je na Bledu praznoval 50-letnico. Jubilejni večer sta brata Slavko in Vilko praznovala v krogu glasbenih prijateljev in več kot 3000 obiskovalcev. Rdeča nit prireditve je bil kronološki pregled Avsenikovih skladb in z njimi povezanih dogodkov.

IZOBRAŽEVANJE

Leta 1991 je 652.292 prebivalcev imelo končano srednjo šolo, danes pa ima srednješolsko izobrazbo že okrog 900.000 ljudi. Radikalno se je izboljšala tudi izobrazbena struktura na sekundarni ravni, saj ima 215.000 prebivalcev Slovenije zaključeno višjo ali visoko šolo (leta 1991 135.000). Velik problem je le to, da ima med prebivalci z zaključeno srednjo šolo kar 52,7 odstotka ljudi manj kot štiriletno srednješolsko izobrazbo.

PO SVETU

PO VOLITVAH NA HRVAŠKEM

Na volitvah v hrvaški sabor (parlament) je zmaga la opozicijska Hrvaška demokratska skupnost (HDZ) Iva Sanaderja, ki je prejela skupno 66 poslanskih mest. S tem je dobila 20 poslanskih mest več kot na volitvah 3. januarja 2000. Sedaj vladajoča Socialdemokratska stranka (SDP) premiera Ivica Račana je prejela 31 poslanskih mest, kar je 13 mest manj, kot jih ima sedaj. Tretja najmočnejša stranka v novem saboru pa bo Hrvaška kmečka stranka (HSS) Zlatka Tomčiča z 12 poslanskimi sedeži, kar je štiri poslanska mesta manj. Predsednika HDZ in HSS, Ivo Sanader in Zlatko

Tomčič, sta se sešla že na pogovorih, katerih cilj je doseči dogovor o sestavi nove hrvaške desnosredinske koalicijske vlade.

PATRIARH DRŽI S KRALJEM

Poglavar srbske pravoslavne cerkve (SPC), patriarh Pavle je v pismu princu Aleksandru II. Karadjordjeviču podprl zamisel o vzpostavitvi ustavne parlamentarne monarhije v Srbiji. Patriarh Pavle je v imenu svetih arhierjske sinode SPC sporočil, da je bila „vsa zgodovina srbskega ljudstva v znamenju naših vladarjev in vladarskih hiš“ in da je v Srbiji v drugi polovici 20. stoletja „zavladala nezasišana tiranija“.

SLOVENCİ IN ŠPORT

BLOUDKOVİ NAGRAJENCI

Dejan Košir (za vrhunske mednarodne dosežke v deskanju na snegu), Peter Mankoč (za vrhunske mednarodne dosežke v plavanju), Mitja Petkovšek (za vrhunske mednarodne dosežke v gimnastiki), Tomislav Levovnik (za izjemen prispevek k razvoju slovenskega športa) in Ludvik Ravnik (za življenjsko delo v športu) so dobitniki Bloudkovih nagrad, najvišjih slovenskih državnih priznanj za šport.

PRVA ZMAGOVALKA

Slovenska smučarka Saša Farič je na švicarskem ledeniku Saas Fee postala zmagovalka prve tekme letošnjega svetovnega pokala v akrobatskem smučarskem krosu. Faričeva je v kvalifikacijah dosegla osmi čas, nato pa zanesljivo dobila vse tri nastope na izpadanje - četrtfinalnega, polfinalnega in finalnega. V finalu je za seboj pustila Švicarko Franzisko Steffen, lani skupno drugouvrščeno Švedinjo Magdalena Iljans in Avstrijko Karin Huttary.

JUDOISTKA Z ZLATOM

Slovenska judoistka Lucija Polavder je na evropskem mladinskem prvenstvu v Sarajevu, kjer je sodelovalo 330 tekmovalcev iz 39 držav, osvojila naslov prvakinje v kategoriji nad 78 kilogramov. Polavderjeva je premagala Francozinjo Silvano Caulier, Belorusinjo Julijo Bariškovo, v polfinalu Nemko Katrin Diettrich, v finalu pa Poljakinjo Ursulo Sadnowsko. Slovenska tekmovalka je nasprotnico, ki je od nje težja kar 40 kilogramov, premagala v tretji minuti finalnega boja.

İN ŞE ZMAGE V VODI

Slovenski plavalci so uspešno nastopili tudi na mednarodnem mitingu na Dunaju, saj so v konkurenci sedmih držav dosegli osem zmag. Najboljši je bil na 50 m hrbtno Peter Mankoč, ki je z rekordom mitinga zmagal tudi na 200 m prosto. Roko Čoko je na 200 m mešano dosegel mladinski državni rekord, na 100 prosto je slavil Emil Tahirovič, na 200 m hrbtno Blaž Medvešek, na 400 m mešano Anja Klinar, na 200 m hrbtno Maja Sovinek, na 200 m prosto pa Sara Isakovič, ki je prav tako dosegla rekord mitinga.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Ob koncu vojne

Ko so Rusi potisnili Nemce iz Rusije in so Angloamerikanci izvedli prodor čez Rokavski preliv, so Nemci izgubljali bitko za bitko, tako da se je bližal hitro konec vojne. Na Balkanu so se še trdno držali. Tudi domobranska vojska je na splošno premagovala partizane. A ker so vzhodni del Jugoslavije že zasedli Sovjeti, so vsi delali načrte za umik.

Tudi slovenski politiki, ki nikoli niso hoteli nič z Nemci ali z Rupnikom, so hoteli pred koncem z domobranci preiti k zavezništvu, kot je bila njih stara namera. Ustanovili so Narodni odbor za Slovenijo, zvezo slovenskih demokratičnih strank - Ljudske stranke, Narodno napredne stranke in Socialistične. Vendar je večina domobranskih poveljnikov stala za Rupnikom, le malo jih je bilo pripravljenih ubogati SNO ali celo nastopiti proti Rupniku.

Na sestanku v škofiji so politiki hoteli prepričati Rupnika, naj odstopi od uprave in vodstva domobranstva, a brez uspeha. Zahtevali so tudi od Nemcev, da prepuste oblast njim.

Zato so sklicali 3. maja 1945 na Tabor v Ljubljani nekak parlament, to je vse

pred vojno izvoljene parlamentarce, župane in druge primerne. Predsednik parlamenta je postal Franc Kremžar. Tam so razglasili Slovenijo kot samostojno demokratično državo v sklopu Jugoslavije, preimenovali domobranci v Slovensko narodno vojsko in mu postavili na čelo Krenjerja.

Za kaj več ni bilo časa. Vsi so se pričeli umikati pred zasedbo partizanov, ki so pač bili zahodni zavezniki.

Nekatere čete v Sloveniji se niso mogle umakniti, zajeli so jih partizani in večino pobili. S Primorskega so se domobranske čete lahko umaknile čez Sočo in se predale Angležem.

Z osrednje Kranjske so se čete umikale v Avstrijo, v glavnem preko Ljubelja in Dravograda. V obeh primerih so jih napadali partizani, tako da so morali izvajati z orožjem prehod preko dravskega mostu.

Ko so dosegli angleške čete, so se jim predali. Angleži so jih razorožili, jim obljubili zavetje in jih nastanili na Vetrinjskem polju na Koroškem. Z vojniki je bilo tudi veliko civilistov, ki so se bali komunističnega maščevanja po zmagi na deželi.

PISALI SMO PRED 50 LETI

GALLUS V CIUDAD EVA PERÓN

Zbor je bil povabljen za 22. novembra, da poje pred argentinsko publiko. Pričakal jih je dirigent D. M. Šijanec, ki jih je odpeljal v cerkev v Villa Elvira, kjer opravlja dušno pastirstvo naš rojak Milan Povše. Tu je zbor pel pri maši.

IZLET DRUŽABNE PRAVDE

Je bil v nedeljo, 29. novembra v Merlo. Na gostoljubni pristavi g. Markeža se je zbralo kakih 60 članov in prijateljev, ki so preživeli vesel popoldan v naravi.

LANUS

Slovinci iz Lanusa smo imeli 29. novembra Baragovo proslavo. V župnijski dvorani je najprej Draksler deklamiral, Anica Slemc pa recitirala „Baragovo slovo od domovine“. Maks Jan je kot govornik orisal Baragove zasluge, proslavo pa je zaključil lanuški pevski zbor s pesmijo Povsod Boga.

RAMOS MEJÍA

V ramoški župni cerkvi so imeli slovenski otroci prvo obhajilo. Pristopilo je 25 slovenskih otrok iz Ramos Mejije, San Justa, Floride in Buenos Airesa. Pel je Mladinski pevski zbor pod vodstvom Anice Šemrovove.

BARILOČE

Štirje rojaki so bili izbrani, da zastopajo argentinski gorski in smučarski šport.

Odprave na pogorje Paine se bosta udeležila **Tonček**

ESLOVENIA, MI TIERRA

La situación a fines del siglo

El gobierno pidió que los eslovenos fueran cautos y medrados en su accionar político. Šuklje era la persona que con mayor celo defendía la posición del gobierno. Consideraba que la exigencia de una Eslovenia Unida era inoportuna.

Al surgir el interrogante de la verificación de algunos diputados alemanes, tras el triunfo esloveno en la cámara regional de Carniola, reaccionaron los conservadores y ciertos liberales. Alegaban que se rompería el equilibrio. Estos adeptos liberales recibieron el apodo de „elásticos“. Junto con Šuklje crearon La hoja de Ljubljana (Ljubljanski list (1851 - 1941)).

Oponiéndose a este movimiento crearon la revista Slovan (Eslavo) Ivan Tavčar e Ivan Hribar. Podgornik con su Mundo esloveno (Slovenski svet) acentuó aún más el paneslavismo. Hablaba de la adopción del idioma ruso como el idioma por excelencia para tratar los temas científicos eslavos.

En Viena actuaban conjuntamente los conservadores y los liberales. Mahnič fue el que le puso fin a este asunto.

En ese entonces surgió el partido socialdemócrata en Austria que llegó hasta Eslovenia. Tuvieron su periódico propio Delavski list (La hoja de los trabajadores). En Trst también tuvieron un centro propio. Empezaron a tener actos para conmemorar el día del trabajador, el primero de mayo, en Ljubljana, Trst, Celovec, Maribor... En el centro electoral de Beljak el candidato de este partido obtuvo un 10% de los votos.

En Eslovenia crecía la concentración del capital alemán. La mayoría del capital estaba en manos de extranjeros: alemanes, franceses, italianos, checos. Solamente los inversores checos hacían alianzas con los locales. El primer banco esloveno surgió recién en el año 1900. Sus dueños eran liberales. Al mismo tiempo empezaba a crecer el capital de las entidades de Krek. El dinero esloveno se iba invirtiendo en fábricas eslovenas, en hoteles y en otras entidades. Sin embargo, la mayoría del capital seguía estando en manos de los alemanes.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. Ireni Vidmar in Walterju Corvalán se je 28. oktobra pomnožila njuna družinska sreča. Rojen je bil prvorojenček **Santiago Gabriel.**

V družini Martina Petkovška in Caroline roj Bensabat, se je 27. novembra, rodil sin prvorejenec, ki bo pri krstu dobil ime **Janez Pavel.**

Srečnima družinama naše čestitke!

Krst. V nedeljo 16. novembra je bil krščen v stolnici s. Justa in Pastorja **Bojan Andrej Erjavec**, sin Lojzeta in Veronike Urbančič. Botra sta bila Evgen Urbančič in Alenka Zupanc. Krstil je župnik Toni Bidovec.

Iskreno čestitamo!

Smrt. Umrla je v San Justu **Pavla -Ljuba- Lipušček roj. Kocjan** (73).

Naj počiva v miru!

CELA VEČNOST!

V Sloveniji na operaciji srca čaka med 500 in 600 bolnikov, ki na nujne in ne-nujne kardiološke operacije čakajo več kot leto dni. Kar veliko, če primerjamo z Avstrijo, kjer pacienti na operaciji čakajo tri tedne.

Zato si veliko obetajo od izolskega srčnega centra v izolski bolnišnici, ki ga je uredila družba Medicor: v njem bodo prvo leto opravili med 300 in 400 operacij, v naslednjih letih pa prek 500.

Pangerc in Vojko Arko.

Na smučarskem svetovnem prvenstvu na Švedskem bo Argentino zastopal **France Jerman.**

Odprave na Himalajo - Dhaulagiri - se bo udeležil plezalec **Dinko Bertoneclj.**

Svobodna Slovenija, št. 49, 5. decembra 1953

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojz Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** / **debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojz Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Pavlina Dobovšek, Marija Eiletz, Lučka Oblak, Nadica Grohar, Marko Vombergar, Boštjan Debeljak, Ivan Vombergar.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „*Eslovenia Libre*“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebne*) na ime „*Antonio Mizerit*“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. **02944-441814.** E-mail: **iliriska@bariloche.com.ar**

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejia - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnat.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija organizira šolsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Datum je predviden od nedelje 4. do petka 16. januarja 2004. Kolonijo bo tudi letos vodil prof. Karel Groznik s sodelavci.
Cena na otroka je 460 pesov. Starše vabimo, naj čim prej vpišejo svoje otroke v to lepo dejavnost. Število udeležencev bo omejeno. Prijave v društveni pisarni. Predhodno tudi po telefonu.
Društvo Zedinjena Slovenija

V prodaji je

podporni bon - „Rifa“ ZEDINJENE SLOVENIJE

Hočete vedeti, kaj boste lahko zadeli?

- dobitek: **10 dni bivanja v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih gorah;**
- dobitek: **umetniška slika priznane slovenske umetnice;**
- dobitek: **vezan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;**
- dobitek: **broširan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;**
- dobitek: **naročnina Svobodne Slovenije za eno leto;**
- in 7. dobitek: **na izbiro tri knjige iz založbe Zedinjene Slovenije;**
- do 10. dobitek: **na izbiro ena knjiga iz založbe Zedinjene Slovenije.**

Božični koncert v San Martinu

v nedeljo, 14. decembra, ob 19. uri
v kapeli zavoda Srca Jezusovega, nasproti Slovenskega doma.
Prisrčno vabljeni!

Upravni svet Konference za Argentino Svetovnega slovenskega kongresa sklicuje Redno zasedanje konference

(Občni zbor), ki bo v petek, 12. decembra ob 20. uri v prostorih Slovenske hiše na ulici Ramón L. Falcón 4158 v Buenos Airesu, s sledečim programom:
- obravnavanje poročila o delovanju Konference;
- volitev novega odbora;
- slučajnosti.
K udeležbi vabljeni delegati včlanjenih slovenskih Domov, organizacij in ustanov ali njihovi pooblašteni namestniki.

Knjiga o papežu

Pri založbi Učila v Ljubljani je izšla knjiga **Papež Janez Pavel II. - Srce, ki ne pozna meja.** V monografiji, ki obeležuje 25-letnico papeževanja Karola Wojtyła - papeža Janeza Pavla II., so zbrani prispevki in fotografije Reutersovih novinarjev, ki z novih zornih kotov prikazujejo papežovo življenje in delo. Knjigo so predstavili v okviru 19. knjižnega sejma v Cankarjevem domu.

Knjiga poleg spremnih besedil, ki sta ju prispevala zadnji predsednik nekdanje Sovjetske zveze Mihail Gorbačov in bivši poljski predsednik Lech Walesa, oba dobitnika Nobelove nagrade za mir, vsebuje še poglavja Od lesenih cokel do ribiških škornjev, Boga-boječi revolucionar, Na poti s papežem Janezom Pavlom, Otroci istega Boga: papež Janez Pavel in judovsko ljudstvo ter Protislovno papeževanje, dodana pa sta še seznama avtorjev besedil in avtorjev fotografij.

Kot je zapisano na ovitku knjige, ta pripoveduje o edinstveni moči človeka, ki je leta 1978 postal prvi neitalijanski papež po 455 letih, preživel atentat in kljub boleznem še vztraja na vatiškem prestolu. Knjiga pripoveduje tudi o nasprotju med reformističnim papežem, ki gradi mostove med sptimi cerkvami in se dotika src ljudi po vsem svetu, ter konservativnim papežem z neomajnimi stališči do vprašanj, kot sta vloga žensk v duhovniških vrstah in uporaba kontracepcije. V sklepnem delu avtorji spregovorijo o papeževi zapuščini, razmerah v Katoški cerkvi ob koncu njegovega papeževanja in se posvetijo vprašanju njegovega nasledstva.

Galerija fotografij prikazuje širok razpon dogodkov od veličastnega vatiškega obredja in papeževih potovanj do papeževe globoke predanosti Bogu in njegove iskrih duhovitosti.

V Ljubljani se je pričel XIX. knjižni sejem. V Cankarjevem domu je 76 založnikov razstavilo svojo enoletno produkcijo, več kot 6000 knjig. Prvo, Schwentnerjevo nagrado je letos prejel Niko Grafenauer (na sliki) urednik knjig za otroke pri Mladinski knjigi in za ustanovitev založbe Nove revije.

OBVESTILA

PETEK, 5. decembra:
Miklavževanje v Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 20. uri.

SOBOTA, 6. decembra:
V Rožmanovi šoli v San Martinu zahvalna maša ob 19., nato prihod sv. Miklavža.
V Balantičevi šoli v Našem domu v San Justo ob 18.30 zaključek šole in prihod sv. Miklavža.

NEDELJA, 7. decembra:
Prireditev s sveto mašo in kosilom v Rožmanovem zavetišču
V Slomškovem domu bo ob 10.30 arh. Ivan Kogovšek z diapozitivni predaval o patru Marku Rupniku.

Občni zbor zveznih mladinskih organizacij

PONEDELJEK, 8. decembra:
Prvo sveto obhajilo v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 10. uri.

Zaključek Baragove šole v Slovenski vasi ob 18. uri.

PETEK, 12. decembra:
Zborovanje (občni zbor) Konference za Argentino Svetovnega slovenskega kongresa, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 13. decembra:
Veselica narodnih plesov na Slovenski pristavi.

NEDELJA, 14. decembra:
Božični koncert v San Martinu, ob 19. uri v kapeli zavoda Srca Jezusovega, nasproti Slovenskega doma.

V Hladnikovem domu bo članski asado, ob 12.30,

NEDELJA, 21. decembra:
Koncert zbora v Našem domu v San Justo.

SREDA, 24. decembra
Božična polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

SREDA, 31. decembra:
Silvestrovanja.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
2. decembra 2003

1 EURO	236,24SIT
1 U\$S dolar	196,56SIT

Beneška...
Nad. s 4. str.

povzročajo probleme, namesto da bi jih reševala".

ITALIJA ZA SKUPNE ZAŠČITNE CONE

Italija je zelo začudena nad enostranskimi potezami, čeprav temeljijo na mednarodnem pravu, saj ne ustvarjajo ozračja sodelovanja, potrebnega za urejanje razmer v Sredozemlju. To je na sklepnem novinarski konferenci po beneški konferenci o trajnostnem razvoju ribištva v Sredozemlju med drugim dejal podsekretar za ribištvo na italijanskem kmetijskem ministrstvu Paolo Scarpa. Na vprašanje, kakšen je odgovor Zagrebu, ki ne podpira oblikovanja skupnih zaščitnih con v Jadranu, češ da bi povzročile več problemov, kot jih rešile, je Scarpa še odgovoril, da je prav tak način reševanja te problematike po mnenju Rima pravi, skupne zaščitne cone pa tudi zelo učinkovite.

Jaz sem Vstajenje in Življenje

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 26. novembra 2003 mirno zapustila in odšla v večnost k Bogu naša draga mama Ljuba

LJUBA LIPUŠČEK roj. KOCJAN

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nas spremljali z molitvijo. Posebna zahvala g. Toniju Bidovcu za spremljavo v zadnjih urah in za pogrebno mašo.

Žaljuči: hčerki Marjana in Andreja zeta Lalo in Gustavo vnuka Silvana in Danilo sestra Magda Mikelj z družino in ostali sorodniki

Buenos Aires, Ljubljana, Bariloche, C. de Patagones, ZDA

Sodelujejo med drugimi: argentinska, nemška, poljska in portugalska skupnost

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA PRISTAVA VAS VABI NA XIV. VESELICO NARODNIH PLESOV

V SOBOTO, 13. DECEMBRA, OB 20.30 URI NA SLOVENSKI PRISTAVI

Vstopnina: \$ 5.- (vključena ena pijača); za osnovnošolce vstop brezplačen.